

התמדה — לא מטמורפוזת

נראה שאורי אבנרי עבר מטמורפוזת, מכועני לצינוני, בחותמו על המינשר של המועצה הישראלית למען שלום ישראלי-פלסטיני.

בפיסקה מס' 10 של המינשר כתוב: "מדינת ישראל תשמור על זיקתה הבלתי ניתנת לערעור לצינונות ולעם היהודי ברחבי העולם".

בסיפרו מילחמת היום השביעי, מציג אורי אבנרי תפיסה כנענית לארצונית, כלומר שלילת הקשר מהרציפות ההיסטורית עם יהדות הגולה, ושאפה להשיג תלכות במרחב השמי.

אולם בעיקרו של דבר, אם נעזוב את הדיקדוקים הסמנטיים, תבורך חתימתו ופניולתו במשך כל השנים למען שלום ישראל-פלסטיני. אין ספק שבנושא הזה מגיעה לו זכות ראשונים.

שמעון אירום, תל-אביב

● הקורא אירום ייטיב לעשות, אם יקרא שנית את מילחמת היום השביעי, בו טוען אבנרי שהצינונות היתה תנועה מהפכנית מפוארת, וכי האומה העברית החדשה היא חלק מן העם היהודי.

נגינה על מיתר הרחמים

קראתי את הכתבה על דליה מזור הלור חמת על חיי בתה (העולם הזה 2009), ואני מוכרחה לומר לכם שהודעו עתי. ולא-כל כך מן הטרגדיה, שכן כמעט איש מאיתנו אינו יוצא נקי בתחום הזה, כמו מן העובדה שמצאתם לנכון בכלל לכתוב על כך.

אני מתארת לעצמי שלהצדקתכם, במיקר-רה זה לפחות, תאמרו — כמו במיקרים קודמים בעבר — שהאנשים שבהם מדובר הם בעלי עניין ציבורי, נכון, אבל יש גבול. לדעתי, הטרגדיה והכאב כאן הם אישיים לגמרי, וצריך היה לכבד את גבורתם של בני-הזוג הצעירים, ולא לעי-שות ממנה מטעמים לרחמיו של הלב היהודי המפורסם.

מה-גם שאיש אינו יכול לעזור להם אלא הם לבדם, ואולי גם הרופאים והמזל.

נורית ריון, תל-אביב

● תגובת המערכת — ראה איגרת ל-קורא.

טעות ב-19 מיליון

במאמר "החוג הנוצץ לוחם על נפשו" (העולם הזה 2006) היתה פיסקה כלהלן: "בבורסת היהלומים יש 400 חדרים. אם כל דייר היה משלם — 5,000 ל"י לשנה במקום — 150 ל"י, היה זה נותן הכנסה נוספת של 19.4 מיליון לירות".

חשבון אריתמטי פשוט מראה כי: 4,850. — 150. — = 5,000.

ו- 1,940,000. — 400. — x 4,850. —

ולא 19.4 מיליון. אם לא היתה כאן טעות-דפוס, הרי שאינפורמיה כזאת היא מוטעית ומטעה.

אינני מתייחסת לתוכן המאמר. הייתי רק רוצה להאמין, בתור קוראת העיתון, כי טעויות כאלה אינן נעשות במתכוון מתוך גישה מסוימת לנושא, ומתוך רצון לסבר את עיני הבריות. בוודאי אין אנשים רבים הטורחים לחשב סכומים במיקרים כאלה, ונכון כי 19 מיליון מרשימים יותר מ-1.9 מיליון.

חנה כהנא, רמת-גן

● מה לעשות, וזו בכל-זאת היתה טעות-דפוס.

שיתפטר בכבוד

האם הציבור הישראלי הוא כה נאיבי, להאמין למר רבינוביץ שאכן קיים צורך דחוף להודיע, מדי כמה חודשים, על שואה כלכלית המאיימת על המדינה, ועל-ידי כך להוריד את רמת-החיים בצורה דראסטית? הרי ידוע לאנשי האוצר במי הם פוגעים בראשית-בראשונה. לא במעלימיר-מס, ולא באלה שעשו הון-תועפות במדינה אלא בעמלים ובשכונות-העוני. בוודאי ראה השר בטלוויזיה את האם הנאלצת להקביל את פני שלושה-עשר ילדיה עם מקור ריק ושומם, בבית הדומה למלונת-כלכל.

האם המיליארדים הרבים שנתבזבו על דירות ריקות, האיחזויות שהליבים יהיו להורדי, על תיעול בגוש דן, על התחנה המרכזית בתל-אביב ועל גנבים מבחירי העם, לא היו מספיקים לערוך סדר במדינה,

(המשך בעמוד 6)

שיקול ממצה מאד. (רק דרך אגב, באופן כימעט שיגרתי, נעיר כאן כי רק עיתון אחד בארץ, הארץ, מצא לנכון לציין כי העולם הזה הוא שגילה את העניין).

בגיליון האחרון ניתחנו את הנימוקים בעד ונגד ההשערה כי "אודי" של ההקל-טות הוא אכן אודי מנהלל. תוך כדי ניתוח הדברים, התעוררו ויכוחים לא-מעטים ב-מערכת, כשחברי-מערכת שונים התייחסו לחומרה-ראויות בצורה מחמירה או מקילה.

אדם אחד במערכת נמצא במצב מיוחד מאד בוויכוחים אלה. הוא סירב להשתתף בהם. היה זה יוסי ינאי.

היתה לכך סיבה אישית פשוטה: ינאי הוא מזה שנים רבות ידיד קרוב של אודי, עוד מהימים שגדלו יחד, בשני בתים שכ-נים, בצהלה. זוהי ידידות של הדור השני, כי גם ההורים מייודדים.

ינאי סירב להאמין לאפשרות ש"אודי הישראלי" הוא אודי דיין. הוא הסתמך על היכרותו האישית את אופיו של הצעיר ועל הערכת אישיותו.

ינאי לא שיכנע את חבריו, אבל הוטל עליו לכתוב דיוקן של אודי דיין, כפי שהוא הכיר אותו — דיוקן של צבר, מתוך וויתור-ראייה אישית, ובלי קשר לפרשה עצמה.

כאשר הופיע הגיליון, תמהו רבים ל"כור-נה" המתחבאת מאחרי כתבה זו. תפשו בה תחבולה, חשבון, כמיהה ל"איוון" מלאכור-תי. לא היתה בה כל כוונה כזאת. היתה זו פשוט עיתונאות טובה — השאיפה להאיר

"העולם הזה", שבועון החדשות הישראלי. המערכת והמינהל: תל-אביב, רחוב גורדון 3, טלפון 03-243386. תאריך: 136. מען מברקי: "עולמפרם". מודפס ב"הדפוס החדש" בע"מ, תל-אביב, רחוב כ"ר אביגדור. הפצה: "גד" בע"מ. גרופות: "צינוקורפיה כספי" בע"מ. העורך הראשי: אורי אבנרי. המוציא לאור: העולם הזה בע"מ.

עצמם על פירסום הכתבה.

הוויכוח השני נגע לשער הקידמי

קיא ירי.

דליה מזור
הבעד הכריע

פרשה מכל צדדיה, ולספק את מירב המידע האפשרי.

אודי דיין

של העיתון: פרשת אודי דיין. לפרשה זו הוקדשו שתי כתבות בגיליון. לגבי הכתבה הראשונה, לא היה צורך ב-וויכוח. היא היתה המשך ישיר לסקופ כי בינלאומי שהשיג זאת יפת, כאשר וידא כי גרמניה כי לדיכוי התביעה הגרמנית "אודי הישראלי" הוא אודי דיין. העולם הזה (2008) פירסם את הסקופ הראשונה, אחרי

לפרסם או לא לפרסם? — זוהי ה-שאלה הניצחית, המרחפת בחדריה של מערכת-עיתון. מצד אחד קיים הדחף ה-עיתונאי, האומר שצריכים לפרסם את הכל, בכל עת, מפני שזוהי חובתו העליונה של עיתון חופשי במישטר הדמוקרטי. מאידך קיימת לעיתים קרובות — ולמעשה, תמיד — סיבה כלשהי האומרת שאין לפרסם. הוויכוחים על נושא זה הם תכופים בכל עיתון, גם במערכת העולם הזה. במיקרים רבים מאד מתעוררים תלוקי-דיעות בקרב המערכת עצמה. גשמיים נימוקים בעד ונגד, עד שמתקבלת החלטה.

בשבוע שעבר היו אצלנו שני ויכוחים נוקבים כאלה — והם נגעו ל-שני ה-שערים של הגיליון.

הוויכוח הראשון היה קשה במיוחד, כי במרכזו עמדה פרשה טראגית: מאבקה של דליה מזור על חיי בתה היחידה. זוהי פרשה אישית, מישפחתית. האם היינו צריכים לפרסם אותה? הנימוק בעד היה פשוט. העולם הזה (ושאר העיתונים) ליוו את דליה מזור אל החופה, וגם השתתפו בשימתתה עם לידת בתה.

דליה היא בת-בית בכל מישפחה בישר-אל. קיים יחס כימעט אינטימי בין קריינות-טלוויזיה, המופיעה בחדרו של הצופה, לבין הצופה עצמו. זהו יחס שונה מזה הקיים, למשל, בין קורא לעיתונאי, או בין מבקר-תיאטרון לשחקן-במה.

בעיתונות העולם החופשי, אין כל ספק כי הידיעה על הטרגדיה במישפחה ליוו-מזור היתה מתפרסמת. בארצות-הברית, כי בריטניה ובגרמניה ובצרפת, למשל, היו גם העיתונים המכובדים ביותר מקדישים לה ידיעה.

בארץ יש רגישויות אחרות. ואכן, היו נימוקים טובים שלא לפרסם. אולי זה יכול להכאיב — ולמה להוסיף על סיבלה של מישפחה? — האם אין זו חדירה לצינעת-הפרט, גם כשמדובר בדמות ציבורית כה מוכרת?

הוויכוח נמשך, והפירסום נידחה מפעם לפעם. לבסוף הכריע גורם הצינוני. במערכת נתקבלו ידיעות על חרושת-שמעות, ש-הפיצה בתוגים רחבים — ודווקא בתוגים שבהם מצוייה דליה מזור — כי הבת שלה נפטרה. הקירה שלנו העלתה שההיפך הוא הנכון. סיכויי הבת להחלים הולכים ומשתפ-רים.

החלטנו לפרסם, כדי להעמיד את הדב-רים על דיוקם. נדמה לי שזוהי הוכחה נוספת לכלל, שנתקלנו בו פעמים רבות: כי הפירסום עדיף תמיד על ההשתקה. כי ההשתקה יוצרת הרושה שמועות בלתי-נסבלת ואווירה ציבורית בלי-בריאה.

בדקנו את המצב הטב, נועדנו במיטב הרופאים המומחים למחלה הנדונה, ופיר-סמונו בסופו של דבר כתבה שלא סגמה — כך אנו מאמינים — בטעם הטוב.

בכל מהלך היינונים לא התקשרנו עם דליה מזור ומישפחתה. סברנו כי במקרה זה, אין להעמידם בפני הצורך להתחילט ב-